

Subvencions per a projectes quadriennals de recerca en matèria d'arqueologia i paleontologia (CLT009)

Informe de l'estat d'execució del projecte (anualitat: 2022 2023 2024)

Dades d'identificació del projecte

Nom de la persona sol·licitant	NIF
ANNA MARIA PUIG GRIESSENBERGER	40431499Y
INSTITUT D'ESTUDIS EMPORDANESOS	G17436064
Títol del projecte	Núm. expedient
LA VILLA CASTILIONE I LA DOMUS SANCTAE MARIA VIRGINI CHRISTI EN EL TERRITORI O PAGUS PETRALATENSE	CLT_2022_EXP_ARQ001SO LC_00000146

Descripció de l'estat d'execució del projecte (el camp de text és il·limitat)

Prospecció geofísica, amb georadar, a l'interior de l'església de Sant Esteve de Pedret (Pedret i Marzà), per SOT. Prospeccions Arqueològiques. 24-25 de gener, expedient ARQ003INVE-636-2023 (437 CU00050 N 530 2023/1-39078). Va proporcionar tres focus principals d'interès: un conjunt d'estructures en contacte amb el mur sud de l'església, un possible rebliment de pedres a la meitat oest de la nau, i unes restes a l'àrea de l'absis, sense precisar. L'estudi es va completar amb un aixecament topogràfic i planimètric, a càrrec del topògraf Lluís Castillo.

Prospecció geofísica, amb georadar, a l'interior i l'exterior de l'església de Sant Joan Sescloses (Vilanova de la Muga, Peralada), per SOT. Prospeccions Arqueològiques. 23-24 de març, expedient ARQ003INVE-649-2023 (437 CU00050 N 535 2023/1-39401). L'espai exterior va proporcionar un conjunt d'anomalies seguint el perímetre de la façana, interpretades com a nivells de cimentació amb possibles enderrocs associats i altres possibles recintes construïts amb rebliments interiors parcials i geometria rectangular, que podrien correspondre a enterraments. A l'interior de l'església es varen diferenciar tres grups principals: un possible paviment anterior, un possible element constructiu o rebliment d'enderroc i un possible element constructiu a l'absis.

L'estudi es va completar amb un aixecament topogràfic i planimètric, a càrrec del topògraf Lluís Castillo.

Excavació a l'exterior de l'església de Sant Joan Sescloses (Vilanova de la Muga, Peralada). 19 de juny a 11 de juliol, expedient ARQ003INVE-724-2023 (437 CU00050 N 535 2023/2-39897). Es va obrir un ampli sector a tocar de la capçalera. Les restes posades al descobert varen permetre obtenir informació sobre diverses fases. La fase més antiga vindria determinada per la presència de materials romans, fora de context. La següent correspondria a la cel·la monàstica o església preromànica, representada per un cementiri, datat, gràcies a les anàlisis radiocarbòniques, entre el darrer quart del segle IX i el X, i fins la primera meitat de l'XI. D'aquest cementiri s'ha fet un estudi antropològic complet. La fase romànica, a partir de la consagració de l'any 1064, suposaria l'amortització del cementiri i el seu trasllat a una altra part, per determinar. Per damunt tindríem els nivells de llims dipositats, possiblement, durant l'important aiguat de l'any 1421. La darrera de les fases vindria representada per les restes d'una altra inundació important, datada entre final del segle XIX o primera meitat del XX, i les conseqüents reformes que va comportar en l'edifici.

Finalització de la primera fase i realització de la segona fase de recerca geoarqueològica i de paleopaisatge del territori, a càrrec de l'equip de Geoservei. Durant l'any s'ha completat l'estudi dels antecedents i geomorfològic de la zona, previst pel 2022, i s'ha realitzat la primera fase de testificació i seguiment sedimentològic i paleontològic, amb la realització de diversos sondejos.

Segona fase d'estudis documentals. La recerca del Dr. Elvis Mallorquí s'ha centrat en "La xarxa de camins històrics a l'entorn de Castelló d'Empúries", amb l'objectiu de recopilar i analitzar la xarxa viària de la zona que apareix a la documentació medieval. La recerca del Dr. Josep Maria Gironella ha continuat amb el buidat dels protocols notarials de Castelló d'Empúries que es conserven a l'Arxiu Històric de Girona, especialment centrada en la Basílica de Santa Maria.

Quant a l'estudi de materials recuperats en anteriors intervencions arqueològiques en el territori, s'ha portat a terme la primera fase de selecció i estudi de les inhumacions procedents d'excavacions antigues, per tal de comparar-les amb les restes proporcionades per les necròpolis excavades durant el projecte, tant a Castelló d'Empúries com a Sant Joan

Sescloses. La Dra. Bibiana Agustí ha procedit a l'estudi de la necròpolis preromànica localitzada l'any 1990 durant els treballs realitzats a la zona del convent de Sant Bartomeu de Peralada.

En la mateixa línia d'estudi de materials recuperats en intervencions anteriors, el projecte s'ha centrat en dos importants elements procedents de l'església de Sant Joan Sescloses: la mensa altaris i les restes d'un sarcòfag. El Dr. Jordi Oliver, en la part estilística i històrica, ha desenvolupat el treball "Les peces marmòries escultòriques procedents de l'església de Sant Joan Sescloses (Vilanova de la Muga, Alt Empordà)", tot determinant la cronologia d'ambdues i els paral·lels. Els Drs. Joan Martínez i Adriana Currin, de Geomar, s'han centrat en l'estudi petrogràfic d'ambdues peces, amb el suport de Marie-Claire Savin i Andrea Collado Padilla de la Unitat d'Estudis Arqueomètrics de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), dirigida per Anna Gutiérrez Garcia-Moreno. L'equip de Geomar també ha realitzat l'estudi petrogràfic de les tombes localitzades a la necròpolis visigòtica i carolíngia de la Basílica de Santa Maria de Castelló durant les campanyes del projecte quadriennal anterior, amb l'objectiu d'identificar la procedència i les possibles fonts de proveïment dels materials utilitzats. Per a comparar, s'ha analitzat una mostra procedent del jaciment del Puig Rom (Roses).

Pau Castillo ha creat un arxiu SIG, on s'estan introduint totes les dades obtingudes en els treballs d'excavació, prospecció i estudi del territori que corresponen tant a aquesta fase del projecte com al quadriennal dels anys 2018-2021. També ha creat un compte d'usuari a Sketchfab per a gestionar les reconstruccions digitals en 3D de materials significatius relacionats amb el projecte, en el qual ja s'ha introduït el sarcòfag de Sant Joan Sescloses i que al llarg dels propers dos anys incorporarà noves peces. Aquest compte s'enllaçarà al web de l'Institut d'Estudis Empordanesos, que actualment s'està ampliant per a incloure aquesta i altres dades relatives al projecte, a fi de donar una major visualització als resultats.

Cessió de drets (d'acord amb la base específica 11. c) de la Resolució CLT/2528/2022)

Les persones físiques que siguin autores dels informes de resultats de les intervencions, de les memòries científiques amb els resultats de les intervencions, dels informes anuals sobre l'estat d'execució dels projectes (en el cas que contingui dades científiques) i de la memòria explicativa del compte justificatiu han de cedir, amb caràcter no exclusiu, els drets d'explotació de les dades incloses en aquests documents, amb caràcter indefinit i per a tots els països del món, per tal que el Departament de Cultura les pugui difondre per qualsevol mitjà.

Important: Les entitats privades han de lliurar aquest document a través de [l'Àrea privada](#) de Tràmits gencat. Les entitats públiques ho han de fer a través d'[EACAT](#).
